

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 49 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzema nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 158.

V Ljubljani, v četrtek 15. julija 1897.

Letnik XXV.

Shod v Št. Jerneju.

(Konec.)

O položaju.

Drugi govornik, drž. poslanec dr. Žitnik, v daljšem govoru poroča o položaju, oziroma o državnem zboru. Vsebina njegovega govora je bila nastopna.

Z velikimi nadami so šli mnogi poslanci na Dunaj. Nekdaj mogočna nemškoliberalna stranka, ki je toliko let gospodarila in odločevala v Avstriji na škodo državi, cerkvi in slovanskim narodom, je razdrobljena v manjše dele, ki pa so še vedno edini v preziranju enakopravnosti avstrijskih narodov, v sovrastvu do Slovanov. To je pokazalo kratko zasedanje drž. zbora. Dva meseca, kratka, a velevažna doba. Boj med centralizmom in avtonomijo, nemško samovladaželnostjo proti pravičnosti, katero zahtevajo Slovani s poštenimi Nemci, dosegel je vrhunec ogorčenosti, pa tudi škandalov, katere so vzpizirjali nemški hujskači. Solnce nemškoliberalne hegemonije je prestopilo zenit ter leze proti zatonu; zora puca, bit će dana tudi v Avstriji po dolgih političnih bojih proti liberalnim nemškim voditeljem, ki so zaslepili svoj narod ter mu že mnogokje izruvali iz srca čut pravičnosti do nenemških narodov.

Avstrijski Slovani nočejo dalje blapčevati, temveč biti enakopravni v državi, za katero žrtvujejo kri in blago. Slovanska večina neče biti i nadalje nakovalo, na katero bi neusmiljeno, s težkimi kladivi bili nemški iredentovci Schönerer, Wolf in tovariši. Našla so se srca za pravico, združila jih je ljubezen do svojih narodov in skupne države, zjediniła pravičnost do vseh in skrb za blagor preobteženih davkoplačevalcev.

Združili so se najprvo slovenski poslanci s hrvatskimi in sedmerimi rusinskimi v slovansko kršč.-narodno zvezo na temelju Kristusove vere, ravnopravnosti vseh narodov, vzlasti slovanskih, zjediniłi v prepričanju o potrebi kršč.-socijalne reforme za zboljšanje gmotnega stanja ljudstva, pred vsem delavskih stanov.

Tej zvezi so podali roke Čehi in Poljaki; pridružili so se jim nemški katoliški poslanci, možje pravičnosti in treznosti, ki so navzlic sramotjenju pogumno ustrajali na naši strani v kratkem, a strastnem boju proti nemškim iredentovcem, za kar jim bodi izrečena zahvala.

Pritegnili so z nami tudi peteri Rumuni in tako se je čez noč, nenadoma, reči smemo, proti volji vlade osnovala večina v trden obroč, katerega nemški Hefajsti niso mogli razdrobiti. Res, da v večini vsi klubi, vse stranke niso popolnem jednih mislij, jednih načel, a družijo jih načela, katera so izrazili v adresi na presvetlega cesarja: enakopravnost vseh narodov, večje pravice deželnim zborom, verskonravna vzgoja mladine in socijalne reforme. Neznatna je sicer ta večina, ker od 425 poslancev jih šteje samo 215; a močna je v prepričanju svojih načel, trdna ostane v jednosti in slogi proti skupnim nasprotnikom, nemški in laški iredenti.

In vendar ta večina ni ničesa dosegla, more se ugovarjati. Moralno dosegla je mnogo. Dokazala je, da brez nje ali proti njej ne more vladati ne ta ne druga vlada; dokazala je, da se ne udá razgrajajem, kateri, kakor je Schönerer rohnel v Ham-

burgu, zahtevajo v Avstriji za nemški narod pravice prvorojenca ter nas zasramujejo kot „cigane“.

Če že govorimo o prvorojenstvu v Avstriji, potem smo pač mi Slovani, ki smo pred Nemci bivali v teh deželah, katere hočejo ponemčiti priseljeni Nemci. Toda mi ne poznamo prvorojenca, temveč le enakopravne narode v Avstriji, v kateri smo in hočemo ostati zvesti svojemu presvetlemu vladarju, zvesti svoji veri, a zvesti tudi svojemu jeziku, katerega nas je rodna mati učila. Pravice božje do svojega jezika, pravice, katere nam je priznala država v svojih temeljnih zakonih, te pravice hočemo neustrašeno zahtevati, dokler se nam ne izvrše do zadnje pičice. Mi ne zahtevamo več, a tudi ne manj, ko drugi narodi. Mi nismo cigani, kakor nas imenuje Schönerer, ne pritepenec, kakor nas psuje benečji Wolf, temveč od nekdanj tu biva naš rod, ki je v mnogih bojih prelival svojo kri za Avstrijo in dom. Slovenec stal je s Hrvatom stoletja Nemcu na straži proti krvoločnemu Turčinu za krst častni in svobodo zlato ter si zaslužil vse pravice avstrijskega državljana do obstanka na svoji zemlji!

Zato smo hvaležni dičnemu češkemu rodoljubu, princu Schwarzenbergu, ki se nas je na shodu v Budejovicah spominjal v tako laskavih besedah kot mož, ki ne obupajo v dolgoletnem boju za svojo pravo, temveč navzlic žalostni usodi krepko dvigajo zastavo za vero, dom in cesarja.

Večina v državnem zboru noče boja, temveč resnega dela, ne krivic, temveč pravico za vse in povsod. Resno delo pa je mogoče, ako se doseže sprava med avstrijskimi narodi. Ključ do te sprave je na Češkem. Prvi se morajo spraviti Nemci s Čehi, pripoznati morajo Čehom na Češkem, Moravskem in v Šleziji iste pravice, katere imajo sami. Odreči se morajo svojim predpravicam. Zato mi Slovenci odločno obsojamo otročjo svojeglavnost, rekše obstrukcijo nemških petelinov v državnem zboru ter z veseljem pozdravljamo jezikovni naredbi za Češko in Moravsko kot čin pravičnosti.

Toda mi Slovenci in Hrvatje ne smemo čakati, kdaj si označeni petelinje zbrusijo kljune in ostroge. Pogumno in brez odloga moramo na delo ter zahtevati tudi za jugoslovanske pokrajine jednako jezikovno naredbo. To smo dolžni svojemu narodu, da ga ohranimo na domači zemlji pod slavnim žezlom habsburške dinastije. Mi ne smemo dopuščati, da nam z železnimi kavljji trgajo meso iz živega telesa in preko naših glav gradé nemški most do Adrije, kjer si hočeta podati roke nemška in italijanska iredenta. Kujmo železo, dokler je še gorko; branimo svoj dom, dokler še imamo močij; netimo ogenj solidarnosti s plemenitimi krščanskimi idejami, da vsi narodi mirno in srečno živé okolu avstrijskega ognjišča.

Bližnja prihodnost je sicer temna, politični pro-roki napovedujejo razna vremena. Kdo se moti in kdo trdi resnico? Toda pridi kar-koli, upanje imamo, da se večina v državnem zboru ne zruši, temveč tudi v bodoče trdna ostane za pravico in resnico; gojimo nado, da naroda slovenskega ne zapuste njegovi sedanji prijatelji in zavezniki, in da se vendar jedenkrat prične resno delo socijalne reforme v blagor delavskih stanov in korist države.

Govornik nato še ob kratkem pojasni pomen kmetijskih zadrug, zavarovanja proti požarom in na-

godbe z Ogersko, vprašanja, s katerimi se bode drž. zbor v prvi vrsti bavil.

Konečno med živahnim odobravanjem zakliče: Mi Slovenci stavimo upanje v boljšo bodočnost, v žilavost svojo, vstrajnost in samozavest, v prvi vrsti pa v svojega dobrotljivega vladarja, ki z jednako ljubeznijo skrbi za vse narode svoje. Hvala Ti, presvetli vladar, prosimo Boga, da čuva in ohrani Tebe, Tvojo cesarsko hišo, Tvojo državo, naš narod in našo domovino!

Kot tretji govornik je nastopil novomeški vikarij gosp. Matija Prelesnik. Priporočal je v prepričevalnem govoru ustanovitev kmetijske zadruge v Št. Jerneju. Državni zbor v zadnjem zasedanju ni čisto nič storil za kmeta. In ali bo kaj storil v prihodnjem jesenskem zasedanju, kdo vé? Kmet pa vendar nujno potrebuje pomoči. Ker mu od drugodi ne sije sedaj noben dosti tolažilni žarek upanja, naj si pomaga sam. Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal! St. Jernejčani naj ustanové kmetijsko zadruge! Ta naprava jim bo kar največ koristila. Ta naprava v zvezi s posojilnico in z bralnim društvom bo pa tudi najboljša obramba proti rastoči socijalni demokraciji. Gospod govornik je nato obširneje razložil konečni pogubni namen socijalnih demokratov, ki hočejo tudi kmeta popolnoma upropasti. Vsi trije govori so napravili jako povoljen vtisek.

Z vidnim zanimanjem so do konca pazno sledili poslušalci govornike.

K sklepu se je gospod društveni predsednik zahvalil govornikom, zahvalil gospod št. jernejskemu dekanu za prijazno naklonjenost, prečital resolucijo, — ki je bila soglasno vsprejeta —, naj vlada tudi za slovenske pokrajine izdá češki in moravski podobno jezikovno naredbo, dalje brzojavno zahvalo princu Schwarzenbergu, ki se je tako odločno potegnil za Jugoslovane v svojem zadnjem imenitnem govoru in s trikratnim „Slava“ - klicem papežu in cesarju zaključil shod.

Bog živi katoliško politično društvo!

Nemški „Volkstag“ v Celovcu

dne 11. julija 1897 l.

(Konec.)

Predsednikom je bil izvoljen znani celovski podžupan dr. Metnic, ki je pozdravljaj shod v imenu celovškega mesta. Čudno; kjerkoli se zoper Slovence govori in po nemško kadi, ima veseli dr. Metnic nekako prvo mesto. Kedar naši mestni očetje počnejo kako prav „kunšno“ zoper Slovence, porinejo Metnica naprej, da bere kakšno „fulminantno“ filipiko zoper nas in predlaga primerno resolucijo. Kedar Nemci ropotajo v deželnem zboru zoper nas, zopet je Metnic med njimi in ne zmanjka ga na nobenem nemškem shodu. Ni čuda torej, da so ga celo na „volkstagu“ postavili za predsednika.

V svojem govoru je udarjal na stari zvon o „koroškem miru“ in govoril o „miroljubnosti“ Nemcev. Poznamo jo, to „miroljubnost“. Da bi se jim dali tlačiti, da bi mi molčali k vsemu nesramnemu pritisku od te strani, pa bi bila po mišljenju Metnica in njegovih sodrugov — mirna Koroška! — Dalje je besedičil, da je nemško ljudstvo na Koroškem tesno združeno, in napovedal vladi brezobzirni boj.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. julija.

Skupni ministerski svet vršil se je predvečerjem pod predsedstvom cesarjevim. Vdeležili so se ga zunanji minister grof Goluhovski, državni finančni minister Kallay, državni vojni minister Krieghammer ter ministerska predsednika grof Badeni in baron Banffy. O čem se je razpravljalo pri tem posvetovanju, pač ni znano javnosti, vendar pa se splošno zatrjuje, da je bil na dnevnem redu notranje-politični položaj v Avstriji in na Ogerskem. Nemško-liberalni listi z nova naglašajo, da se Badenijevi vladi vedno bolj majo tla in da ne bo dolgo, ko prevzame vajeti avstrijskega državnega voza uradniško ministerstvo, na čelu mu sedanji tirolski namestnik grof Merveldt. Z druge strani se ta vest zopet najodločneje dementuje, toraj ji, kakor smo že svojedobno naglašali, ne moremo pripisovati nobene resničnosti. Pa tudi baronu Banffyju prede v poslednjem času zelo trda, kajti opozicija v poslanski zbornici se vedno z večjo silo zaletava v vlado in njeno večino ter skuša ovirati parlamentarno delovanje.

Parlamentarna večina in vlada. V ožgled toliki agilnosti nasprotnikov slovanskega rodu obžalujejo praški „Narodni Listy“, da se stranke, pripadajoče parlamentarni večini, vse premalo gibljejo in ne razvijajo niti polovico tolike delavnosti, kakor v nasprotnem taboru. Potrebno je, piše imenovani list nadalje, da se češki in kolikor mogoče tudi ostali slovanski narodi v sedanjem trenutku ne dajo prepiti od nemških kričačev. Tudi ne uvidimo nadalje potrebe, čemu bi se posebno oziralo na sedanje ministerstvo. Prvi resni korak v našo korist, namreč izdaja jezikovnih naredb, se je oslabil s takozvanimi izvrševalnimi naredbami. Poslednje naredbi so nov dokaz, da ima ministerstvo premalo moči in ne more ozdraviti sedanjih notranjih političnih razmer. Po našem mnenju je prišel trenutek, v katerem se mora ne samo grof Badeni odločiti, ali bo še nadalje gledal, kako raste v nebo nemško drevo, ampak tudi vsi nemški narodi moramo odločno pokazati, ali je mogoče še nadalje zaupati vladi, ki je nekako javno priznala, da ne mara parlamentarne večine brez nemških liberalcev. — Tega mnenja je tudi več drugih slovanskih listov in gotovo ne bi škodilo, ko bi ta opomin resno premislili vsi zastopniki slovanskih narodov.

Avstrijski katoliški shod se letos ne vrši. Grof Sylva Tarouca razpošilja namreč oklic, v katerem naznanja, da se letos ne more vršiti splošni avstrijski katoliški shod in da se ta gotovo priredi prihodnje leto 1898. Poleg tega pa prosi imenovani član pripravljavnega odbora vse avstrijske katolike, naj prirejajo deželne, škofijske ali okrajne shode ter na ta način po močeh pospešujejo lokalno organizacijo. Konečno opozarja grof Sylva Tarouca na razna, v teku leta vršča se zborovanja in božja pota ter vabi katolike k obilni vdeležbi. Želeti je, da bi se odzvalo temu povabilu glede prireditve shodov prav mnogo vnetih mož in s tem pripravilo pot velikemu shodu v bodočem letu.

Občinski zastop pariškega mesta je črtal v proračunu mestne blagajne svoto 500 frankov, ki se je vsako leto dovoljevala usmiljenim bratom, ki vodijo zavod za hrome dečke. Svota 500 frankov ne pokrije niti stroškov za dva izmej 300 takih nesrečnih otrok, ki jih vzdržuje krščanska usmiljenost. Občinski zastop bi bil toraj s to svoto le priznal veliko potrebo takega zavoda, česar pa seveda socialisti in radikalci nasproti katoličanom ne marajo storiti. Nasprotno pa je dovolil pariški zastop 5000 fr. podpore strokovnemu društvu ribičev. Seveda ribiči, več tisoč po številu, so volilec in jim toraj lahko povrnejo njih darežljivost.

Turška vlada še vedno molči na skupno noto evropskih velevlastij, kakor tudi na brzjavni migljaj našega cesarja in ruskega cara. Nekateri sicer trdijo, da se je pri zadnjem ministerskem svetu v Carigradu storil v tem oziru odločen sklep, vendar pa ni nobene gotovosti v tem oziru, kajti Tewfik-paša še dosedaj ni prejel pooblastila, da se sme udeležiti poslaniških posvetovanj. Sodi se, da je to dokaz sultanove vztrajnosti v prvotnem naklepu. Jedino na grožnjo ruskega carja, da se bodo v slučaju, ako turške čete ne ostavijo Tesalije, pojavili pritiski v Mali Aziji, je baje sultan odgovoril,

da se bo skušal ozirati na carjevo željo, da pa odklanja vsako odgovornost za posledice, ki jih bodo povzročili vtis na turško prebivalstvo in armado. To je pa po mnenju politikov samo prazen izgovor, ker v ljudstvu samem ni čuti nikake razburjenosti, marveč jo le umetno gojé turški častniki, uradniki in duhovščina. Poleg tega se pa sultanu od strani evropskih velevlastij grozi s skupno demonstracijo na morju. Vendar pa o tem ni toliko gotovosti, kakor pa gledé tega, da je grška vlada prosila pomoči pri velevlastih ter izjavila, da je voljna podvreči se vsem pogojem, ki jih bodo stavile velevlasti.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. julija.

(Potres.) Danes zjutraj ob 6. uri 52 minut je prebivalce našega mesta zopet iznenadil jako močan potresni sunek od jugozahoda proti severovzhodu, ki se po svojih učinkih ne more primerjati velikonočnemu, pa je vendar povzročil mnogo škode in strahu. Zlasti v kritičnem položaju so bili oni, ki so imeli opraviti na ulicah, kajti opeka se je usula z marsikatero streho kakor gost dež, tako da so bile ulice na nekaterih mestih popolnoma pokrite z razbitimi strešniki. Na več hišah so se podrli dimniki, zidovje kaže na več krajih široke razpoke; v kolodvorskih ulicah št. 8 se je podrla cela stena, a k sreči nikogar poškodovala; veliko so trpela zlasti nova poslopja; nekatere prenovljene sobe, ki so bile pred kratkim poslikane, so zgubile ves omet. — Ogromno škode je napravil potres po stanovanjih, kjer se je razbilo mnogo steklenih in lahko zdrobljivih predmetov. Mej deželnimi napravami je obilo škode v deželni muzeji. Zidovje je zopet razpokalo, odletel je omet na mnogih krajih ter je razmetalo razne zbirke. Škode je v muzeju več tisočakov. — Tekom dne smo poizvedeli, da se je zrušilo do 70 starih in novih dimnikov; v tobačni tovarni je precej škode, mnogi delavci so v strahu popustili delo. Hiše, stare in nove, so mnogo trpele, odstopile so mnogokje stene, neka nova zgradba v Soteski se je zrušila. Novo poštno poslopje je dokaj poškodovano; odpadlo je mnogo strešnega zidu, premaknilo je s stojišča tri kipe, pri glavnem vhodu se je naredila dolga razpoka. — Cerkve ljubljanske so zopet dokaj trpele. Kakor predlanskim je tudi sedaj stolna cerkev najmanj čutila potres; odpadlo je le nekaj beleža in s kipa sv. Roka je odletela palica. Pri frančiškanski cerkvi so se po oboku, zlasti nad korom in presbiterijem, pokazale stare razpoke in je zopet poškodovanih nekaj slik; v samostanu je precej škode, nekatere celice so ravno tako razdejjane, kakor leta 1895; nov del samostana je nepoškodovan. Pročelje nunske cerkve kaže nove razpoke, križ na novem zvoniku se je precej nagnil proti Rožniku, pravijo, da tudi zvonik sam. V križanski cerkvi so se pokazale stare razpoke. V šentjakobski cerkvi so nove razpoke za velikim oltarjem, zvonik pa je nepoškodovan, z oboka je padlo precej ometa. S pročelja trnovske cerkve je vrglo kamenit križ. V šentpeterski cerkvi so se pokazale razpoke po kapelah in na oboku. — Pri novi hiši zraven Marijanišča se je zrušilo mnogo zidu na hlev. — Gledališče ni mnogo trpelo, pač pa „Narodni dom“, koder je dobil razpoke strop v veliki dvorani, s strehe so popadale steklene plošče. Natančnejših poročil še nimamo, a toliko je gotovo, da je škoda v Ljubljani ogromna. — Z dežele se nam poroča, da so čutili močan potres na Vrhniki in sploh po Notranjskem.

Iz Sostrega se nam poroča: Danes okoli 7. ure je bil pri nas močan potres, da je padel belež od sten in se je vse zibalo po sobah; smer mu je bila od Zaloga proti Lipoglavu.

Devica Marija v Polju: Ob 7. uri danes zjutraj nas je po dolgem miru iznenadil silno močan, hvala Bogu, da le kratek potres. Stolp se je nevarno zmajal, da so delavci v strahu zbežali na tla; pozneje so se zopet vrnili na delo. Sledovi potresa so v cerkvi, šoli in zupnišču, skoraj gotovo tudi drugod.

Iz Smlednika se nam poroča: Dve minuti pred 7. uro zjutraj čutili smo pri nas prav močan potresni sunek. Smer mu je bila od jugozapada, vendar se je kazalo gibanje bolj vertikalno. Poročevalec je ravno v cerkvi podučeval otroke za I. sv. obhajilo, kar se je začelo čudno bobnenje, ki je vedno naraščalo in tem groznejše prihajalo, ker je cerkev velika. Najpreje so začele šipe šklepetati na

Dr. pl. Hohenburger iz Gradca je imel glavno poročilo „o položaju nemškega ljudstva v Avstriji“. Da bi verjel njegovim besedam, misliti bi moral, da se naši Nemci kar živi drō iz kože. V istini ni tako! Da nemštvo prevladuje povsod, da Nemci uživajo prav vse pravice, kaže prav vsakdanja skušnja; in še tožijo ti ljudje, da se jih — tlači. Tožil je, da so Nemci zaspali „zlate čase“, ko bi prav po svojem okusu mogli potisniti slovanske narode v ozadje ter vsepovsodi poriniti nemštvo na prvo odločilno mesto. Zlasti hudo je prijemal pri tem prej vladajočo liberalno stranko; kajpak ni pomislil, da večina tistih, ki so mu ploskali in ki se sedaj štejejo med „dike“ nacionalne stranke, so bili prej vneti pristaši liberalcev. Na to je razpravljal o jezikovnih naredbah prav po — svojem, in se v potu svojega obraza trudil dokazati, da niso vsi jeziki v Avstriji jednako vredni, marveč je treba nemščino postaviti na prvo mesto, a vsi drugi naj ji hlapčuejo. Naravnost smešno je, če Hohenburger češčino postavlja še le v tretjo in četrto vrsto. Zanimiva je pa njegova izpoved, da so Nemci — preneumni (!), da bi se mogli priučiti češkemu jeziku!

Hohenburgerjev govor je znova pokazal, da je pameten razgovor z ljudmi tega kalibra kratkomalo nemogoč! Postavljajo se jedino le nastališče, da jim gre vsa oblast in moč, a drugi naj jim tlačnijo. Zakaj pa kričači nikoli ne zahtevajo, da hočejo nositi tudi ves krvni in denarni davek v državi?! Hic Rhodus! — Ze omenjeno nacionalno oficijelno poročilo o shodu pravi, da so bili Hohenburgerjevi stavki „in echter deutscher Herzenswärme geschweisste Gedankenketten.“ Brr! Komu ne postaja slabo?

Oglasil se je potem posl. Sylvester iz Solnograda, ki je zagovarjal „deutsche Eidgenossenschaft.“

Dr. Richter z Nižje Avstrijskega je naznanjal „borbo zoper Rim,“ posl. Böheim z Zgornj. Avstrijskega pa je obžaloval, da je tam še vse „črno“, naznanjal pa, da se tudi tam že dani v obrtniških krogih.

Nastopil je nato znani koroški parade-kmet posl. Tschernigg, ki je imel pegum, da je zbranim blebetal o — gospodarskem „delu“ nemško-nacionalne stranke. Rekel je, da se ta stranka „z iskrenim srcem briga za usodo kmeta in roko-delca in da je vsikdar pripravljena trpečim stanovom pomagati z dobrimi postavami.“ Obstrukcija, pri kateri se je posebno odlikoval Tschernigg in — dobre postave, kdor more združiti to, naj vzame na svoj umotvor le hitro — patent. Nazadnje jo je Tschernigg še zasolil klerikalcem, kajpak kot „dober katoličan“, kakoršen se kaže pred volilec. Saj pravim: samo korajže je treba in lahko vodiš ljudi za nos, kakor je storil Tschernigg na tem shodu.

Za njim se je oglašil dr. Pessler z Zgornj. Avstrijskega in naš dr. O. Steinwender, ki je s stavkom, kateri smo postavili na čelo članku, kratko označil vso smer tega shoda.

Potem je govoril par navadnih fraz poslanec Heeger iz Slezije in za njim je naš milijonar in dični zastopnik V. kurije na Koroškem dr. A. Lemiš kar s „schneidende Klinge“ izjavljaj, da nemškega ljudstva ne zlomi niti „slovenisch-clericale Umklammerung“, niti ga vpogne „das polnische Polizeiregiment“. Zanimivo je, da je ta mož klečepalil pred našo — deželno vlado, češ, da je ta ohranila — mir na Koroškem.

Nazadnje je govoril še dr. Derschatta iz Gradca, ponavljal vse znane fraze in predlagal resolucije, s katero zborovalci izjavljajo, da ostanejo združeni s svojimi severnimi brati, proslavljajo obstrukcijo itd. Zapeli so „Die Wacht am Rhein“ in s tem je bil konec „komediji“.

Zvečer je bila veselica pri „Sandwirtu“, kjer so se menda prav dobro imeli. Tam je govoril v imenu trgovinske zbornice posl. Winterhuber, ki je poudarjal, kako skozi in skozi „nemška“ je imenovana zbornica. Nabirali so za „Südmärko“ in prebirali došle brzjavke. Brzjavne pozdrave so pošiljali razni nemški velikani od Schönererja do — celovškega župana Neunerja!

Prebral se je tudi brzjav o dogodkih v Hebu. „Fr. St.“ pišejo o tem: „Hundertstimmige Pfuirufe begleiteten die Verlesung des Telegrammes und der Eindruck war ein so nachhaltiger, dass die Theilnehmer sich — tiefen Groll im Herzen — fast plötzlichen zerstreuten.“ No, ali so imeli tako slabo vest, ter so se zbalj policije, da so izginili, kakor kafra na zraku?!

zapadni strani pri oknu v prezbitariju in po vrsti pri oknih do kora in potem so jete šele pri oknih na vzhodni strani. Lestenci so se le malo zibali, pač pa se zelo odskakovali v vertikalni smeri. Sunek se sme prištevati mej najmočnejše, kar smo jih občutili v potresni dobi. Otroci so vsi zagnali jok in krik ter zbežali iz cerkve, ker je bobnenje in gibanje po malem do pol minute trajalo. Najbrže je potresne sile zopet obudila nenavadna vročina zadnjih dni.

Logatec: Danes ob 7. uri zjutraj se je čutil v Logatcu precej močan valovit potres s podzemeljskim bobnenjem. Smer mu je bila od jugozahoda proti severozahodu. Raz nekaterih hiš je padal omet in opeka. Večje škode, hvala Bogu, ni. Šibe potresa reši nas, Gospod!

Dol: Danes ob 6. uri 52 minut zjutraj smo čutili hud potres, močen vertikalni sunek, trajajoč kakih 10 sekund; bobnenje zelo podobno onemu l. 1895. Hvala Bogu, škode ni napravil.

Komenda: Danes zjutraj ob 6. uri 54 m. čutili smo tukaj precej močan in primeroma dolgo trajajoč potres, katerega smer je bila nekako od juga proti severu.

Crngrob pri Stari Loki: Danes zjutraj kakih pet minut pred sedmo uro je bil tukaj delj časa trajajoč potres z močnim sunkom. Tako močnega morda še ni bilo od osodne Velike noči. Nekateri so bežali iz cerkve.

Peče: Danes zjutraj ob 7. uri smo čutili hud potres. Zvonik se je kar zazibal. Škode posebne ni.

Podbrezje: Šest minut pred 7. uro zjutraj je bil potres tukaj, trajajoč nekaj sekund; hišna oprava se je majala.

Sava pri Litiji: Danes zjutraj ob 7. uri se je čutil močan potres, župnišče se je precej streslo, okna so šklepetala.

Radeče pri Zidanem Mostu: Danes zjutraj ob 6. uri 55 minut čutil se je tukaj precej močan potres, trajajoč 10 sekund, vertikalno, od jugovzhoda proti severozahodu.

Gorica: Danes zjutraj nekako sedem minut pred sedmo uro je bil jako hud potres. Bila sta dva močna sunka, ki sta prihitela — vsaj tako se nam je zdelo — od severno-zahodne strani. Vse je hitelo na prosto, vendar, hvala Bogu, hudih nasledkov nismo opazili.

(Deželni zbor kranjski) je povodom smrti knezonadškofa goriškega tamošnjemu stolnemu kapitelju izrazil svoje sožalje.

(Osebna vest.) Preč. gosp. kanonik Andrej Kalan je za nekaj tednov odpotoval iz Ljubljane.

(Izvestje c. kr. državne nižje gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1896/97.) Kakor prejšnja leta, tako je izdalo ravnateljstvo tudi letos izvestje v slovenskem jeziku. Prvi sestavek slove: „Odlomek latinsko-slovenskega slovarja na pokaz (črka n).“ Sestavil Fr. Wiethaler. Več gg. slovenskih profesorjev namreč je sklenilo, sestaviti obširen latinsko-slovenski slovar, ki naj bi služil zlasti šolski porabi, ko se upelje v 5. in 6. gimnazijskem razredu slovenski učni jezik. — Kakor kaže ta „odlomek“, bode slovar res jako obširen ter bode zadostoval splošni tudi izvenšolski potrebi. — Kakor povzame memo iz šolskih poročil, je poučevalo na zavodu 11 gg. profesorjev. Učencev je bilo na zavodu začetkom leta 288, koncem leta pa le 225. V Ljubljani jih je bilo rojenih 46, na Kranjskem sicer 160, na Štajerskem 8, na Primorskem 6, na Gor. Avstrijskem 1, na Ogorskem 2, na Hrvaškem 1 in 1 na Virtemberskem. Po narodnosti so vsi, razven jednega Madžara, Slovenci. Spričevalo z odliko jih je dobilo 25, s prvim redom 144, z drugim 24, s tretjim 8, ponavljajna izkušnja se je dovolila 25. — Z ozirom na druge nižje gimnazije ni bil sicer zavod ravno slabo obiskan, vendar se v razmerju z drugimi leti število dijakov krči. Vzrok temu je jasen. Ko prihajajo dijaki po dovršeni nižji gimnaziji na tukajšnji višji zavod, se zdi, kakor bi prišli med tujce; mnogi profesorji jih gledajo nekam postrani in jih naravnost ločijo od onih, ki so že sprva obiskovali ta zavod. Največ neprilik jim seveda dela nemški jezik, katerega nimajo še povsem v svoji oblasti, profesorji pa dostikrat ne vedo niti besedice slovenske. Nujno je torej potrebno, da se že vendar jedenkrat razširi nižja gimnazija v osem razredov. — Šolnine so plačali dijaki vse leto 2780 gl., ustanov pa so dobili v znesku 1822 gl. 40 kr. — Dohodkov je imel zavod letos 493 gl. 28 kr., — stroškov 423 gl. 28 kr., prebitka je torej 70 gl. Nižja gimnazija je sklenila, priskrbeti si šolsko

zastavo, kakoršno ima vsaka druga srednja šola; na poziv g. ravnatelja se je odzvalo z znatnimi doneski mnogo blagih dobrotnikov. Med veleč. ljubljansko duhovščino je nabral sam veleč. g. katehet dr. Karlin svoto 56 gl. 50 kr. Ravnateljstvo izreka vsem darovateljem najiskrenejšo zahvalo. — Vsprejemne skušnje za prvi razred se vrše dne 16. julija in 16. septembra; šolsko leto 1897/98 pa se prične 18. septembra s slovesno sv. mašo.

(Konec šolskega leta) so imele danes vse ljubljanske ljudske šole. Vsled današnjega potresa se učenci niso udeležili sv. maše.

(Potok Gradašica) je od Kolezejskih ulic do iztoka v Ljubljano zopet uravnan.

(Odkritje spomenika.) Danes v Idriji slovesno odkrijejo nagrobni spomenik minulo leto ondi umrlemu učitelju A. Levstiku.

(Domača industrija.) V izložnem oknu tvrčke Frančišek Stampfel (Tonhalle) je na ogled izpostavljen velik, bogato izrešljan okvir, naročen za nekega višjega uradnika. Okvir nosi grb železničarjev s krono. Delo je nekda prav dobro izvršeno v vseh posameznostih.

* * *

(Volilske shode) bodo meseca julija in avgusta prirejali vsi slovenski deželni in državni poslanci. „Slovensko društvo“ za Spod. Štajar prosi, naj bi se povsod sklepale resolucije za slovensko jezikovno naredbo.

(Učenci mariborske vojaške šole) bodo imeli zemljepisne vaje od konca julija do srede avgusta v okolici Šmarija pri Jelšah.

(Nemška kultura.) Piše se nam: Sinoči sem se vozil z graškim lokalnim vlakom preko Celja. V V Celju povprašam slovensko skozi okno prevodnika, koliko časa ostane vlak na ti postaji. Ravno tedaj je bil zlezal z voza neki trebušast možič in ko začuje slovenske besede, se brž obrne in zakriči: „Wir verstehen nicht russisch!“ Ko se nemški odzovem: „Saj nisem Vas nič vprašal, kaj se mešate vmes?“ mi zavpije: „Wir sind hier in Cilli. Wir sind Deutsche und keine Russen“. Zavrnem ga kot preje, a možič jo pobira proti izhodu in se krega: „Wahrscheinlich ein frecher Kerl, — ein frecher Schwarzer“, vlak pa odpiha iz „nemško-olikanega“ Celja. — Dogodek je neznan; a surovo sovraštvo nemških petelinov proti Slovenom nam dovolj jasno označuje. Taki Celjani menda res niso Rusi, a še mnogo manj so izobraženi, olikani ljudje. Dr. K.

(Umor in samomor.) Na loki pod puntigamskim mostom v Mariboru so v nedeljo dopoldne našli dve trupli, narednika Jos. Wagnerja od brambovskega polka št. 3 in neke Roze Šavperl iz Maribora. Narednik je v desni roki držal samokres, iz česar sklepajo, da je najprvo ustrelil dekleta, potem sebe.

(Iz Milj v Istri) dne 13. jul. [Naraščajoči demokratski socijalizem.] Že več časa sem hoče se skrivaj in očitno vgnjezditi v Miljah in bližnje okolici brezbožni mednarodni socijalizem. Prvaki socijalno-demokratske zveze (Lega sociale-democratica) v Trstu, želeči zatositi povsodi seme svojih zmot ter tako zasloveti po vsem svetu, obrnili so se tudi v Milje; združili so se z delavci tržaškega mesta kot novimi apostoli ter začeli oznanjevati demokratski socijalizem in ščuvati miljske delavce na upor, stavko, ter da obrnejo hrbet resnicam sv. vere. — Zadnje občinske volitve, pri katerih so sijajno zmagali demokratski socijalisti, so pokazale, da so njihove besede padle na plodovito zemljo. — Delavci so napravili stavko ter prirejali socijalistične demonstracije, a od vseh strani se čujejo socijalistične pesmi, a vera dosledno ginjeva in propada. Nedavno temu čital sem v „Eco del litorale“ dolg dopis iz Milj, naperjen proti socijalistični demonstraciji, ki se je zgodila v Miljah pri nekem pogrebu. Toda jaz menim, da s samimi besedami se veri ne koristi. Našega delavca treba podpirati, braniti ga proti krivičnemu zatiralcu; kjer najde pomoč, tam se je poprime. — Kaj nam je torej storiti, katoličani v Miljah? V Trstu se snuje ravnokar krščansko-socijalno društvo, kojega pravila se kmalu potrde. Temu društvu pristopimo! Iz Trsta je prišlo zlo, iz Trsta naj pride tudi zdravilo. Trst nam bodi v tem pogledu vzgled. Tam se začenja katoliško gibanje. Storimo tudi mi tako. Priznati moramo, da je naša krivda, ako se nismo ganili in zedinili že o prvem početku brezbožnega društva, ki je že zatosilo toliko pogubnega strupa po svojih naukih. — Ne dovoljimo se z besedami, obžaluječ samo sedanje čase, marveč zberimo vse svoje moči ter z vsako

žrtvo pospešujemo materialno in moralno blagostanje delavcev, kakor to delajo v Izoli in drugod. Ljudstvo bo potem z nami.

Krščanski socijalist.

Društva.

(Vincencijska družba) obhaja prihodnji ponedeljek, 19. t. m. svoj praznik. Zjutraj ob 6. uri bo sv. maša in popoldne ob 6. uri občni zbor v Marijanišču.

(Abiturientje obeh c. kr. učiteljskih v Ljubljani) prirede v soboto dne 17. t. m. pod vodstvom glasbenega učitelja, koncertnega vodje g. Jos. Čerina in s sodelovanjem godbe c. in kr. pešpolka Leopold II št. 27 na korist učiteljskemu konviktu v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“ akademijo. Vspored: 1. Brahms: „Akademiška slavnostna ouvertura“ za veliki orkester. 2. Prolog, zložil in govori abit. g. V. Skot. 3. Haydn: „Cesarska pesem“, pojeta ženski in moški zbor s spremljevanjem orkestra. 4. Jos. Čerin: „Domu“, moški zbor. 5. a) Löwe: „Pevec“, balada, b) Vilhar: „Mornar“, bariton solo s spremljevanjem glasovirja, poje abit. g. R. Vrabl, na glasovirju spremlja gđe. F. Bilina. 6. Schumann: „Pevec“ in „Lepa Nada“, mešan zbor. 7. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmij“, soli, mešan zbor in orkester. — Ples. Sedeži I. do III. vrste à 1 gl. 50 kr., sedeži v naslednjih vrstah à 1 gl., galerijski sedeži à 80 kr., stojišča à 50 kr. Predplačila se hvaležno sprejemajo. Vstopnice se dobivajo v trafiki g. Šešarka, Selenburgove ulice, na večer pri blagajnici.

(Slovenski mariborski gimnazijski abiturientje) priredé s prijaznim sodelovanjem gg. pevcev in tamburašev mariborske čitalnice v soboto, dne 17. julija t. l. pri „Gambriinu“ abiturijentski slavnosti. Vspored slavnosti: A) Koncert. 1. A. Nedved: Dijaška; moški zbor (tenor-solo). 2. Vel. Sviglin: Bugarski napjevi; tamburaški zbor. 3. Gj. Eisenhut: San; moški osmerospjev (bariton-solo poje dr. Bela Stuhec). 4. St. Katkič: S bogom more; tamburaški zbor (brač-solo). 5. J. pl. Zajc: Curičica; moški zbor. 6. Zajc Farkaš: Potpourri iz opere „Nikola Šubić Zrinjski“; tamburaški zbor. 7. A. Hajdrih: V tihih noči; moški četveroospjev. 8. J. pl. Zajc: Hrvaticam; tamburaški zbor (brač-solo). 9. A. Foerster: Pobratimija; moški zbor (bariton-solo poje dr. Bela Stuhec). B) Prosta zabava z razuolnjenim vspejedom. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr. Čisti dohodek je namenjen novoustanovljeni „Podporni zalogi v Gradcu.“ Preplačila se hvaležno sprejemajo.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] Obrtna podjetja v krajih, kjer ni kakega c. kr. davčnega urada, kot n. pr. Sava, Jesenice, Javornik, Dovje, Kropa, Kamna Gorica in enakih več, so večkrat v zadregi glede menjave denarja in tudi ne morejo zaradi tega potovati k bližnjim c. kr. davkarijam in si tudi ne morejo naročiti poštinih nakaznic ali se posluževati poštinih čekov v pokritje svojih denarnih potreb, ker so poštni uradi večkrat se le čez več dni v stanu izplačati, ker si morajo po prejemu poštinih nakaznic ali čekov denar naročiti od davkarij. Obrtniki morajo ob določenih dnevih in ob določeni uri svoje delavce plačati in si morajo v to svrhu naročiti drob, kakor tudi srebrni denar iz glavnega mesta.

Posiljatve denarja v gotovini so pri kupčiji navadno za obrtnike na deželi neobhodno potrebne in izdatki za preskrbovanje denarja so se zdatno povečali, odkar so se odpravili mali bankovci.

Poštni uradi so jako strogi pri vsprejemanju posiljatev kovanega denarja in natančno pazijo na embalažo in kako da so take posiljatve povezane in zapečaten; velika dobrota bila bi najti zavijalo, katero bi olajšalo posiljatve kovanega denarja po pošti. Iz tega vzroka obžalujejo obrtniki na deželi, da so se odpravili mali bankovci in žele, da bi se olajšalo pošiljanje gotovega denarja v srebru, niklju in bakru.

Iz navedenega se razvidi, da poštni uradi, kolikor je ravno mogoče, ustrezajo potrebi strank glede določenih vrst kovanega denarja in da bi bilo le potrebno uvesti, da bi se tudi v takih krajih, kjer so obrtniška podjetja, oziralo na tamošnje upravičene želje.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Celoveo, 15. julija. Občinski svet je sklenil, brzojavno izreči hebskemu županu svoje ogorčenje nad zadnjimi dogodki v Hebu in ga zagotoviti najtopleje simpatije celovškega prebivalstva.

Levov, 15. julija. „Słowo Polskie“ javlja, da je poročilo o odklonitvi prošnje za dovolitev pravice javnosti gimnaziji v Tešinu prezdognje, ker je pričakovati, da se prošnja še pred začetkom leta ugodno reši.

Kolonija, 15. julija. „Köln. Zeitg.“ poroča o dogodkih v Hebu in naglašja, vključno temu, da simpatizuje z Nemci, da nikakor ni

umestno, ako se elementi iz Nemčije pridružujejo v boju zoper prijateljsko vladu, kakor tudi ne, da avstrijski politiki skušajo zanesti ta notranji boj na Nemško in prirejajo na nemških tleh prepovedane shode.

Atene, 15. julija. Kralj je izrazil ruskemu carju prisrčno zahvalo za energično posredovanje v zadevi mirovnega pogajanja.

London, 15. julija: „Times“ poroča iz Aten: Pri Kandiji se je bil hud boj mej angleškimi vojaki in Bašibozuki. Padlo je šestnajst mož na angleški, precej več pa na turški strani. — Admirali so odposlali tje pet vojnih ladij, da zatro nevarno gibanje.

Havana, 15. julija. General Weyler je pomilostil vse politične kazence v trinidatski jetnišnici.

Umrli so:

12. julija. Božidar Kramar, kavarnarja sin, 7¹/₂ meseca, Dunajska cesta 5, črevesni katar.

13. julija. Teodor Mehle, sprevodnika sin, 8¹/₂ leta, Vodmat št. 77, davica. — Friderik Seršen, sprevodnika sin, 1 leto, Vodmat 29, črevesni katar.

14. julija. Ivana Černe, skladišnega paznika vdova, 81 let, Trnovske ulice 15, ostarelost.

V bolnišnici:

11. julija. Ivan Jager, posestnik in mesar, 38 let, plučni edem.

Tujci.

13. julija.

Pri **Stonu**: Jaklitsch iz Stein-a ob D. — Golli iz Idrije. — Schubert iz Warnsdorf-a. — Verne, Taucher, Kaufmann, Neufeld, Lang, Lipp z Dunaja. — Böhm, Gragger, Lazarini iz Gradea. — Urbach, Oswaldella iz Trsta. — Gresits iz Beeskerek-a. — Prohazka iz Sarajeva. — Brezovnik z Reke. — Sileny iz Brna. — Gregorič s Krškega. — Heyek iz Engelsberg-a.

Pri **Maltcu**: Kraut iz Haide. — Förstner iz Budimpešte. — Kriekler iz Frankobroda. — Ebner, Janeba, Scholz, Goldberger, Alseher, Zeplichal, Friedman z Dunaja. — Schiffermann iz Berolina. — Mikovič iz Črnomlja. — Palter, Lukič iz Zagreba Aichelburg z Bleda. — Neuman iz Velikoveca. — Wallovich iz Gradea. — Smokvina iz Inomosta.

Pri **Lloyd**: Tinkel iz Gmunden a. — Končan iz Celja. — Crepaz, Stofa iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Walka iz Trsta. — Mahnič iz Gradea.

Pri **Južnem kolodvoru**: Hirschhorn z Dunaja. — Weberitsch iz Ptuja. — Horvath iz Vel. Kaniže. — Irtel iz Mühlbach-a.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celzijju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
14	9 zvečer	732.7	14.8	sl. szah.	skoro jasno	
15	7 zjutraj	733.6	12.6	sl. szah.	megla	4.0
	2. popol.	731.7	18.8	sl. jzah.	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 15.4°, za 4.3° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Marije in Mihaela Pukelsteina iz Ljubljane nepremakljivo posestvo (2548 gld.), terjatev 97 gld., dne 26. julija in 30. avg. v Ljubljani.

Vsebina 14. zvezka 1897:

Cvetje s polja modroslovskega. (Spisal dr. Fr. L.) [Dalje.] — Zupanova Minka. (Idila. Zložil Ant. Hribar.) III. Pri skednju. IV. V Ljubljano. — Kamenar. (Iz delavskega življenja. Spisal Vrhovski.) [Dalje.] — Pri Klemenčku. (Slika. Spisal F. Finžgar.) — Za vero in dom. (Iz dobe narodnega probujanja. Spisal A. Sušnik.) — Ob Balkanu. (Spomini iz Bolgarije. Spisal Jos. Repina.) [Dalje.] — Slovenski kolezar. (Zložil Korinjski.) — Na tuji zemlji. XV. (Zložil M. O.) — Klinopisni spominiki in sveto pismo. (Spisal dr. Fr. Sedej.) [Dalje.] — Pesimizem. (Spisal dr. V. Korun.) [Konec.] — Književnost: Lužiško srbska književnost. Druge književnosti. † O. Evzebij Fermendžin. — Razne stvari: Glagolica na Slovenskem. — Na platnicah: Pogovor Od pijače, inu ventočejna tega Vina med enim G: Fajmoštram, inu med šterjim Farmanim. [Dalje.] — Slike: Iz Domovine. VII. (Sličica Barage.) — Z malo sestric. (Narisal G.) — Sprejemna dvorana v asirski palači. (Po Layardu.) — Iz domovine. VIII. (Sličica Barage.) — Iz domovine. IX. (Sličica Barage.) — Opeka s starobabilonskim napisom. (Po Cavaniolu.)

Služba praktikanta, korespondenta, ozir. knjigovodje

razpisana je pri prvi žrebljarski in železobrotni zadrugi v Kropi. Prošnje poslati je na naslov zadruge. Vsprejem takoj. 460 3-2

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Rupčijsko naznanilo.

Podpisani usojajo si slavnemu občinstvu javiti, da se bode

veliki mesarski obrt

dne 11. t. m. zamrlega gosp. Ivana Jagra v enaki meri in z nespremenjenimi sredstvi

nadaljeval

in slavnemu občinstvu tudi v prihodnje dobro in solidno postreglo.

Z odličnim spoštovanjem

Ivana Jagra dediči.

V Ljubljani, dne 14. julija 1897.

466 3-1

Zajamčeno samočista

odlikovana z najvišjimi odlikovanji

Tomaževa fosfatna moka

iz čeških in nemških tovarn za Tomaževo moko

je najbolje učinkujoče in najcenejše fosfornokislino gnojilo.

Da ima v sebi 15—17 odstotno citratno raztopljive fosforne kisline in 28—100 odstotkov fine moke, se jamči.

Za vse vrste zemljine prsti.

Za zboljšanje zemlje revne na fosforni kislini, za vsa žita, okopalne in oljne rastline, za vinograde, hmeljne in zelenjavne nasade in posebno za gnojenje travnikov.

Prekaša glede na poznejši vpliv vse superfosfate. Jedva nedostajajoča množina citratno raztopljive fosforne kisline se povrne, ceniki, strokovni spisi in druga pojasnila so na razpolago. Vprašanja in naročbe naj se pošiljajo 56 36-16

prodajališču fosfatne moke

čeških tovarn za Tomaževo moko v Pragi

Mariengasse 11.

Najboljši fabrikat!

I. kranjski laneno-oljniati firnež.

I. kranjsko čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-74

Adolf Hauptmann,
I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 14. julija.		Dne 13. julija.		Kreditne srečke, 100 gld. 200 gld. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	157 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147
Skupni državni dolg v srebru	102 25	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 25	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 25
Avstrijska zlata renta 4%	123 25	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	159 —	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 20	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 85	Salmove srečke, 40 gld.	— 76 25
Ogerska zlata renta 4%	123 60	Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 —	St. Genois srečke, 40 gld.	— —
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100 20	Dunavske vravnave srečke 5%	128 25	Waldsteinove srečke, 20 gld.	— —
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	953 —	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 50	Ljubljanske srečke	22 25
Kreditne delnice, 160 gld.	268 75	Posojilo goriškega mesta	112 50	Akcije anglic avstrijske banke, 200 gld.	158 50
London vista	119 50	4% kranjsko deželno posojilo	98 75	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3435 —
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 67 ¹ / ₂	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 80	Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	396 —
30 mark	11 73	Priporočene obveznice državne železnice	225 25	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	84 75
30 frankov (napoleonodor)	9 52 ¹ / ₂	južne železnice 3%	180 75	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— —
Italijanski bankovci	45 55	južne železnice 5%	126 —	Montanska družba avstr. plan.	122 65
O. kr. cekini	5 65	dolenjskih železnice 4%	99 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158 50
				Papirnih rubljev 100	126 62

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnišna delniška družba
„MERCUR“
Wallzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvari, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosoj kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.